

Genişletilmiş Özet

Dünya genelinde yaklaşık 37 milyon insanın metamfetamin (METH) kullanıcısı olduğu ve METH kullanımının giderek arttığı bildirilmektedir. METH geçici bir immün baskılanmaya neden olduğu gösterilen ve yaygın olarak kötüye kullanılan bir psikomotor uyarıcıdır. METH kullanıcılarında görülen ciddi yan etkiler bildirilmekle beraber kutanöz yan etkiler tıbbi literatürde nadir yer almaktadır. Bu makalede, genç bir erkek hastada METH kullanımı sonrası gelişen herpes labialis ve sekonder dermatoz arasındaki ilişkiyi sunuyoruz. 26 yaşında, evli, ortaokul mezunu, turizm sektöründe çalışan erkek hasta, eroin, kokain ve METH kullanımı sebebiyle 2019 Eylül ayında polikliniğimize başvurdu. Hastanın 14 yıldır çoklu madde kullanım öyküsü olduğu ve polikliniğimize daha önce 2 kere başvurusunun olduğu öğrenildi. İlk defa 14 yıl önce esrar kullanımı ile madde kullanmaya başladığı öğrenildi. 13 yıl önce eroin kullanmaya başlayan hastanın her gün ortalama 0,5-1 gr eroini folyo yoluyla kullandığı ve daha önce damar yoluyla madde kullanımının olmadığı öğrenildi. 7 yıl önce haftada 1-2 kez olacak şekilde kokain kullanmaya başladığı öğrenildi. Üç yıl önce kendi kendine kullandığı maddeleri bırakma girişiminin olduğu ancak 1 ay sonra tekrar eroin ve kokain kullanmaya başladığı öğrenildi.

Olgumuz, bize başvurusundan 4 gün önce ilk kez METH kullanmaya başlamıştır. İlk kullanımının ardından METH’den haz aldığını fark ettiğini ve günlük kullanım miktarını arttırmaya başlayarak 4 gün boyunca aralıksız METH kullandığını bildirdi. Olgumuz, METH kullanımından sonra iştahsızlık, uyku bozukluğu ve yüz bölgesinde kaşıntılı, kızarık deri lezyonları gibi şikâyetlerin başladığını ve bu sebeple polikliniğimize başvurduğunu belirtti.

Hastanın tıbbi özgeçmiş ve soygeçmişinde herhangi bir özellik saptanmadı. Ruhsal durum muayenesinde yaşında gösteren hastanın özbakımı iyi, kooperasyonu yeterli, yönelimi tamdı. Görüşmeye isteksizdi ve kısmen göz teması kuruyordu. Duygudurumu öforik, duygulanımı duygudurumu ile uyumlu, konuşması doğal, çağrışımları olağandı. Düşünce içeriği olağandı ve algı bozukluğu yoktu. Fizik muayenesinde; dudak kenarlarında multiple küçük veziküler lezyonlar ile çene, sol yanak ve alın bölgesinde en büyüğü 8x10 mm, en küçüğü 2x3 mm çapında olan toplamda 6 adet hiperpigmente üzeri keratotik lezyonlar saptandı. Yapılan laboratuvar tetkiklerinde hemogram ve biyokimya tetkikleri normal sınırlarda, hepatit ve İnsan İmmün Yetmezlik Virüsü (HIV) sonuçları negatifti. Alınan idrar toksikolojisinde idrarda opiyat ve amfetamin pozitif olarak saptandı. Çoklu madde kullanım bozukluğu tanısı koyulan hastanın servisimize yatışı yapıldı. Hasta dermatoloji bölümüne konsülte edildi. Konsültasyon sonucunda hastanın dudak kenarlarındaki lezyonlarının herpes labialis olduğu, diğerlerinin ise bilinen hiçbir dermatozu uymadığı belirlendi.

Yatış süresinin ilk beş gününü arınma servisinde geçiren ve bu dönemde buprenorfin+nalokson 8 mg/gün tedavisi verilen hastaya dermatolojik olarak oral antiviral ilaç (brivudine, 7 gün, günde 1 kez) ve topikal krem (fusidik asit, transdermal) başlandı. Antiviral tedavinin sonunda veziküler lezyonlarda tamamen kaybolma ve diğer lezyonlarda ise büyük oranda gerileme görüldü. Tedavisinin 12. gününde hasta servisimizden taburcu oldu.

Olgumuzda ağız çevresindeki herpetik ve yüz bölgesindeki hiperpigmente lezyonların METH kullanımının hemen sonrasında kısa sürede ortaya çıkmış olması ve hastamızda enfeksiyon, ilaç alımı veya ilaç kesilmesi gibi olası tetikleyici faktörlerin olmaması nedeniyle herpetik alevlenmenin ve diğer deri lezyonların METH kullanımına sekonder geliştiği düşünüldü.

METH’nin bağışıklık hücrelerini düzenlediği, bulaşıcı hastalıklara yatkınlığı arttırdığı ve sitokin dengesini değiştirerek beyin plastisitesini etkilediği yani kalıcı bir nörotoksisite oluşturduğu bildirilmiştir. METH kullanımının immün baskılanmaya yol açtığı gösterilmiştir. Bu nedenle olgumuzda da METH kullanımının herpes enfeksiyonuna neden olduğunu düşünüyoruz. Deri lezyonları, ağır METH kullanıcılarında görülebilir. METH kullanımı vücutta veya cilt altında gezinen bir şeyin hissedilmesine, cilt yolma davranışına, cilt bütünlüğünde bozulmaya ve enfeksiyonların bulaşmasına neden olabilir. Ayrıca METH merkezi sinir sisteminin uyararak delüzyonel parazitoz denilen bir duruma da neden olabilir. Kullanıcılar cildinde gezinen bir şeyler dolaştığına inanırlar. “Meth akarları” olarak da bilinen bu durum akut intoksikasyonda daha çok görülür ve kullanıcılarda şiddetli kendine zarar verme davranışlarına neden olabilir. Ancak olgumuz buna benzer şikâyetler tariflemiyordu ve deri lezyonlarının kaşıma olmadan METH kullanımı sonrasında kendiliğinden oluşmaya başladığını belirtti. Olgumuzun önemli özelliği literatürde METH kullanımı sonrası gelişen ilk yüz dermatozu vakası olmasıdır.

Sonuç olarak, METH kullanımına bağlı ciddi cilt reaksiyonlarının görülebileceğini ve bu konuda klinisyenlerin dikkatli olması gerektiğini düşünüyoruz.